

e-Project : ระบบฐานข้อมูลการจัดทำโครงการตามแผนยุทธศาสตร์

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

e-Project : Database System for Project Implementation
to CMU's Strategic Plan Chiang Mai University Library

อภิญา ธงไชย* เกரியไกร ชัยมินทร์

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ e-mail: apinya_pkk@hotmail.com*

บทคัดย่อ

ระบบฐานข้อมูลการจัดทำโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ (e-Project) สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นระบบฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการโครงการให้ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักหอสมุด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินโครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) e-Project เป็นระบบฐานข้อมูลที่มีระบบปฏิบัติการแบบครบวงจรถึง 4 ระบบด้วยกัน (1) ระบบขออนุมัติจัดทำโครงการประจำปี (2) ระบบประมาณการรายรับ-จ่ายประจำปีโครงการ (3) ระบบรายงานผลการดำเนินโครงการ และ (4) ระบบรายงานรายรับ-รายจ่ายจริงของการดำเนินโครงการ ความสามารถของ e-Project มีดังนี้ (1) เชื่อมโยงการขอใช้งบประมาณประจำปีโครงการเข้ากับระบบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของ e-Budget ของสำนักหอสมุดได้อย่างแม่นยำ (2) ใช้ควบคุมการดำเนินโครงการให้เป็นตามแผนยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนงาน และให้เป็นไปตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักหอสมุดได้อย่างถูกต้อง (3) สามารถนำโครงการจากระบบไปใช้บริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักหอสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (4) ใช้ในการควบคุมติดตาม ตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินโครงการได้อย่างละเอียดทุกขั้นตอน (5) ให้ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการและตัดสินใจแก่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอและทันทีที่ต้องการ (6) ประหยัดเวลาการดำเนินงานจนทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีเวลาตรวจสอบและพัฒนาระบบงานได้มากขึ้น (7) ช่วยลดวัสดุสำนักงานลงเป็นจำนวนมาก เนื่องจากข้อมูลในระบบเป็นปัจจุบัน ทำให้สามารถติดตามค้นหาได้ทันที จึงไม่จำเป็นต้องจัดทำเล่มงบประมาณแจกหน่วยงานให้ไปใช้ในการควบคุมงบประมาณอีกต่อไป ความสำคัญอีกประการของ e-Project คือ ความโปร่งใส เนื่องจากข้อมูลทุกรายการที่ถูกบันทึกลงใน

ระบบได้มาจากการดำเนินงานของเจ้าของข้อมูล ตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ ประกอบกับความสามารถของระบบที่สามารถประมวลผลการดำเนินงานได้ทันทีที่เจ้าของข้อมูลบันทึกการลงในระบบเสร็จสิ้นลง จากการประเมินผลการใช้งานโดยผู้ใช้ระบบประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย/งาน/หน่วย และผู้รับผิดชอบโครงการ ในปีการศึกษา 2556 ผลการประเมินพบว่า ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25) และการนำ e-Project มาใช้ ส่งผลให้สำนักหอสมุดสามารถบริหารจัดการงานงบประมาณและการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับส่วนงานเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ผลการตรวจสอบและประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสำนักหอสมุด ในองค์ประกอบที่ 8 “การเงินและงบประมาณ” ได้รับคะแนนประเมินอยู่ในระดับ 5 และได้รับการประเมินให้เป็นจุดแข็งด้านการเงินและงบประมาณของสำนักฯ นับตั้งแต่ปีที่เริ่มใช้ถึงปัจจุบัน และยังส่งผลให้ได้รับคะแนนประเมินในระดับดีมาก 2 ปีติดต่อกัน คือ ในปีการศึกษา 2555 (ค่าเฉลี่ย 4.71) และปีการศึกษา 2556 (ค่าเฉลี่ย 4.86)

คำสำคัญ: ระบบฐานข้อมูลการจัดทำโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ , e-Project,
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Abstract

The database (e-Project) to manage implementation of projects based on the strategic plans of Chiang Mai University Library is used as a project management tool to follow up with the annual operation plan in accordance with the 11th Educational Development Plan (AD 2012-2016). This e-Project is a database application which consists of four systems to assist a complete operation cycle. The four systems are (1) System for proposal preparation of annual projects, (2) System for project budgeting, (3) System to report project execution, and (4) System to report project accounting. The functions of e-Project are (1) linking project proposal with e-budget's disbursement system precisely, (2) controlling project execution to align with the strategic plan and the indicators specified in organization's performance agreement, and to comply with the internal education quality assurance system, (3) providing project information to efficiently manage library's risks, (4) monitoring, tracking and reviewing every stage of

project, (5) providing adequate information for administration and decision making to executives and relevant personnel, (6) shortening operation time to allow time for reviewing completed work and improving work systems, and (7) always updating system data to ensure up-to-date information upon retrieval. Therefore, reducing a number of office supplies required to retrieve updated system data. Thus, no need for preparation and distribution of budget books to all departments.

The importance of the e-Project is that it creates transparency since all the data appeared on the system is provided by the operator or people who created them from the beginning until the end. The system is able to perform data processing soon after the data is entered. The questionnaire is administered to assess system usage among the executives, the chief of the department/division/section and people responsible for the project in the Academic Year 2013. The result shows a high level of satisfaction (mean 4.25). This application of the e-Project enables the library to manage budgets and finances efficiently and effectively. This has resulted in the library's receiving a rating score of Level 5 for the 8 component: "finance and budget" indicating its strength in this category. The library also received a very high level for the overall assessment for two consecutive years, 2012 (mean 4.71) and 2013 (mean 4.86)

Keyword: Database System for Project Implementation to CMU's Strategic Plan, e-Project, Chiang Mai University Library

บทนำ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยระยะ 5 ปี และได้นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้หน่วยงานต่างๆภายในมหาวิทยาลัยต้องปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการภายในองค์กรให้สามารถสนองตอบแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้มากที่สุด สำนักหอสมุดเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้ปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการโครงการให้สอดคล้องกับแผนฯ 11 ของมหาวิทยาลัย โดยการนำระบบฐานข้อมูลการจัดทำโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ (e-Project) มาใช้ในการดำเนินงานระบบดังกล่าวเป็นระบบสารสนเทศที่สามารถให้ข้อมูลเอกสารการดำเนินงาน และรายงานผลได้ตามแผนปฏิบัติการ

ขององค์กรและสอดคล้องกับแผนฯ 11 ของมหาวิทยาลัยอย่างละเอียด ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการดำเนินงาน
 อย่างเป็นระบบ ผลที่ได้จากการปฏิบัติงานด้วยระบบดังกล่าวตั้งแต่ปีงบประมาณ 2556

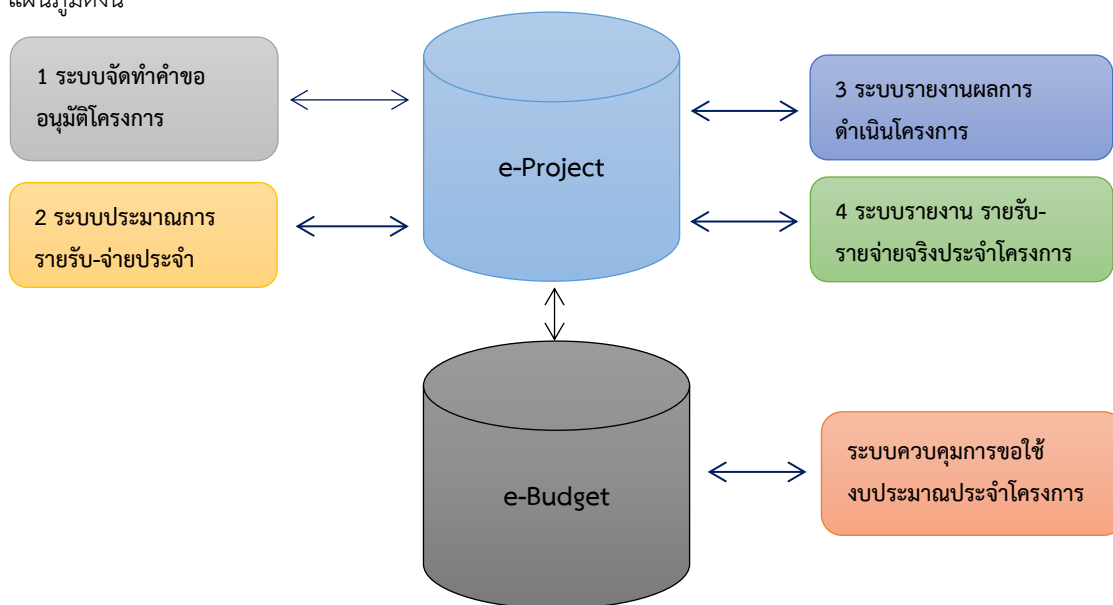
วัตถุประสงค์

เพื่อนำ e-Project มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการโครงการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี
 ของสำนักหอสมุด และเพื่อให้การดำเนินโครงการของสำนักหอสมุด สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

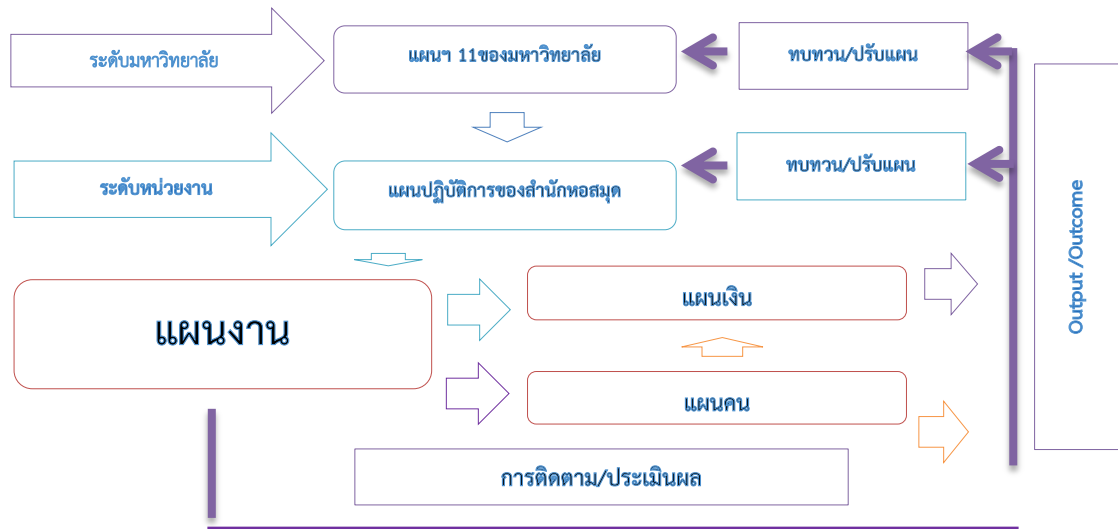
1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลการจัดทำโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ (e-Project)

ปรับปรุง e-Project ให้สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารองค์กร และโครงสร้างงบประมาณของ
 สำนักหอสมุด ระบบปฏิบัติการของ e-Project เป็นระบบแบบครบวงจร มีระบบการดำเนินงาน 4 ระบบ ตาม
 แผนภูมิดังนี้

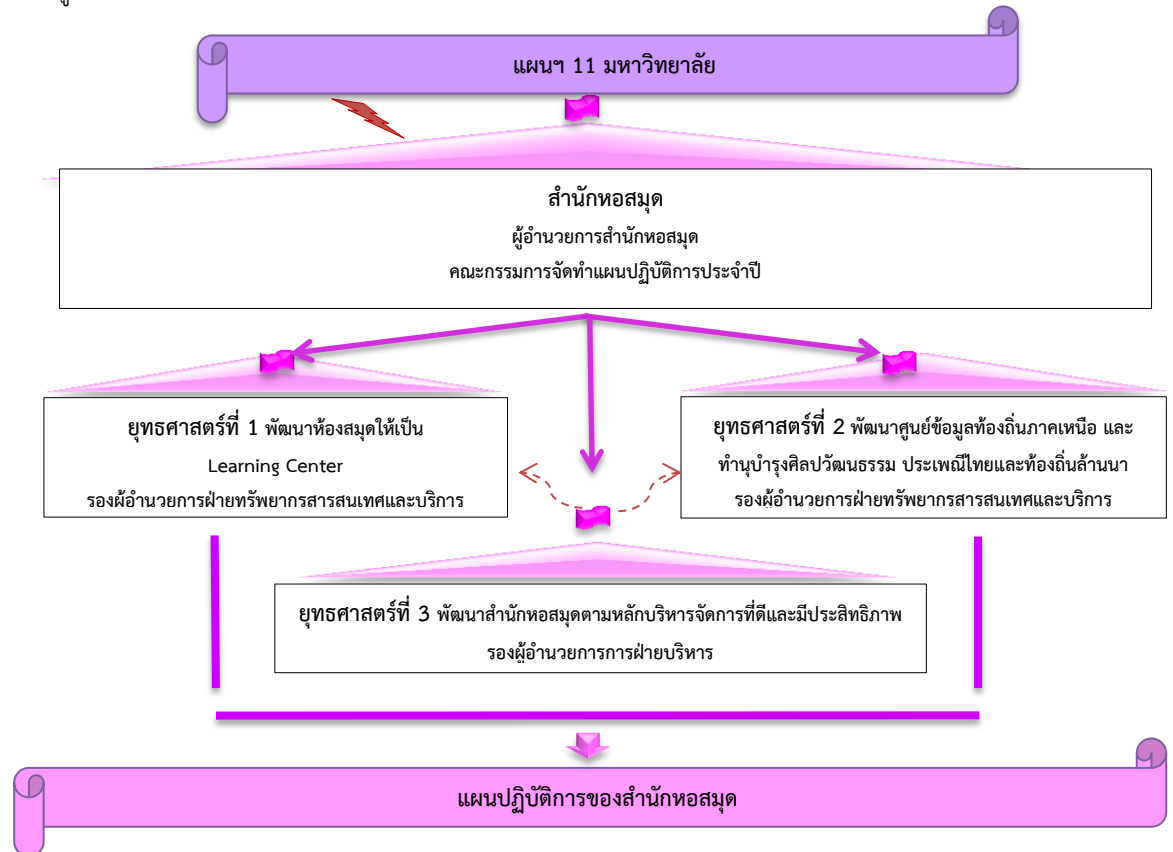

2. การเตรียมโครงการ ก่อนจัดทำโครงการด้วย e-Project สำนักหอสมุดต้องเตรียมโครงการประจำปี
 ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักหอสมุด และแผนฯ 11 ของมหาวิทยาลัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ลำดับที่ 1 แปลงแผนฯ 11 ของมหาวิทยาลัย ให้เป็นแผนปฏิบัติการของสำนักหอสมุด ตามแผนภูมิดังนี้

ลำดับที่ 2 วางกระบวนการแปลงแผน 11 ของมหาวิทยาลัยสู่แผนปฏิบัติการของสำนักหอสมุด ตามแผนภูมิดังนี้

3. ขั้นตอนการดำเนินโครงการด้วย e-Project เมื่อได้โครงการตามแผนปฏิบัติการเรียบร้อยแล้ว มีลำดับการดำเนินโครงการด้วย e-Project ดังนี้

- ลำดับที่ 1 การขออนุมัติจัดทำโครงการ แบ่งฐานปฏิบัติการออกเป็น 4 ระบบ ได้แก่
- 1) ระบบการขออนุมัติโครงการตามแผนยุทธศาสตร์
 - 2) ระบบการประมาณการรายรับ-จ่ายประจำปีโครงการ
 - 3) ระบบการพิมพ์เอกสารทั้ง 2 ส่วน เพื่อนำไปใช้ในการขออนุมัติโครงการ
 - 4) ระบบการรายงานสถานภาพโครงการในขั้นตอนที่ 1 (สถานะสีแดง)
- ลำดับที่ 2 การโอนเงินงบประมาณประจำปีโครงการจาก e-Project ไปควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณในระบบ e-Budget การดำเนินการจะเริ่มขึ้นเมื่อโครงการได้รับอนุมัติจากผู้บริหารเรียบร้อยแล้ว
- ลำดับที่ 3 การขอใช้งบประมาณประจำปีโครงการ แบ่งฐานปฏิบัติการออกเป็น 2 ระบบ
- 1) ระบบการขอใช้งบประมาณในระบบ e-Budget ของเจ้าของโครงการ
 - 2) ระบบการรายงานสถานภาพโครงการในระดับที่ 3 (สถานะสีเหลือง)
- ลำดับที่ 4 การรายงานผลการดำเนินโครงการ แบ่งฐานปฏิบัติการออกเป็น 3 ระบบ
- 1) ระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีโครงการตามแผนยุทธศาสตร์
 - 2) ระบบการรายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณจริง
 - 3) ระบบการรายงานสถานภาพโครงการในระดับที่ 4 (สถานะสีเขียว)

4. การประเมินผลการใช้ระบบฐานข้อมูล มีการประเมินผลก่อนนำมาใช้จริง โดยผู้บริหาร งานนโยบายและแผน และงานการเงิน การคลังและพัสดุ ผลการประเมินสรุปว่า เห็นควรนำมาใช้ในการปฏิบัติงานจริง เนื่องด้วยเป็นระบบที่ดี สามารถเชื่อมโยงการขอใช้งบประมาณประจำปีโครงการเข้ากับระบบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของ e-Budget ของสำนักหอสมุดได้ ใช้ควบคุมการดำเนินโครงการให้เป็นตามแผนยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนงาน และให้เป็นไปตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา และใช้ในการควบคุม ติดตามตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินโครงการได้ทุกขั้นตอน และให้ข้อมูลได้ทันทีที่ต้องการ และในปีการศึกษา 2556 สำนักหอสมุดได้ประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทุกระบบที่ใช้ รวมทั้งระบบ e-Project โดยผู้ใช้งานมีผู้ประเมินจำนวน 143 คน และมีผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 115 คน ผลการประเมินพบว่า ผู้ประเมินมีความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศของสำนักหอสมุดในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25)

ผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

e-Project ที่สร้างขึ้น มีระบบปฏิบัติการแบบครบวงจร 4 ระบบด้วยกัน (1) ระบบขออนุมัติจัดทำโครงการประจำปี (2) ระบบประมาณการรายรับ-จ่ายประจำปีโครงการ (3) ระบบรายงานผลการดำเนินโครงการ และ (4) ระบบรายงานรายรับ-รายจ่ายจริงของการดำเนินโครงการ ความสามารถของ e-Project มีดังนี้ (1) เชื่อมโยงการขอใช้

งบประมาณประจำโครงการเข้ากับระบบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของ e-Budget ของสำนักหอสมุดได้อย่างแม่นยำ (2) ใช้ควบคุมการดำเนินโครงการให้เป็นตามแผนยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนงาน และให้เป็นไปตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักหอสมุดได้อย่างถูกต้อง (3) สามารถนำโครงการจากระบบไปใช้บริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักหอสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (4) ใช้ในการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ ขั้นตอนการดำเนินโครงการได้อย่างละเอียดทุกขั้นตอน (5) ให้ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการและตัดสินใจแก่ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอและทันที่ที่ต้องการ (6) ประหยัดเวลาการดำเนินงานจนทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีเวลาตรวจสอบและพัฒนาระบบงานได้มากขึ้น (7) ช่วยลดวัสดุสำนักงานลงเป็นจำนวนมาก เนื่องจากข้อมูลในระบบเป็นปัจจุบัน ทำให้สามารถติดตามค้นหาได้ทันที จึงไม่จำเป็นต้องจัดทำเล่มงบประมาณแจกหน่วยงานให้ไปใช้ในการควบคุมงบประมาณอีกต่อไป ความสำคัญอีกประการของ e-Project คือ ความโปร่งใส เนื่องจากข้อมูลทุกรายการที่ถูกบันทึกลงในระบบได้มาจากการดำเนินงานของเจ้าของข้อมูล ตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดกระบวนการ ประกอบกับความสามารถของระบบที่สามารถประมวลผลการดำเนินงานได้ทันทีที่เจ้าของข้อมูลบันทึกรายการลงในระบบเสร็จสิ้นลง

จากการที่สำนักหอสมุดได้นำระบบ e-Budget มาใช้เมื่อปีงบประมาณ 2556 และเชื่อมต่อเข้ากับระบบการจัดทำโครงการกับแผนยุทธศาสตร์ (e-Project) เมื่อปีงบประมาณ 2557 ผลจากการดำเนินงานควบคุมการใช้งบประมาณประจำโครงการอย่างถูกต้องและแม่นยำ ทำให้สำนักหอสมุดได้ผลสัมฤทธิ์ในการควบคุมแผนยุทธศาสตร์และการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำโครงการได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ เห็นผลเชิงประจักษ์ มีดังนี้

1) ผลการตรวจและประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสำนักหอสมุด ในปีการศึกษา ปีงบประมาณ 2556-2557 ในองค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ ได้รับคะแนนประเมินอยู่ในระดับ 5 และได้รับการประเมินจากคณะกรรมการประเมินฯ ให้เป็นจุดแข็งด้านการเงินและงบประมาณของสำนักหอสมุด นับตั้งแต่ปีที่เริ่มใช้ถึงปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2555, 2556) และยังส่งผลให้คะแนนการประเมินอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.71 และ 4.86 ตามลำดับ) เป็น 1 ใน 9 ส่วนงาน และ 1 ใน 12 ส่วนงาน ของมหาวิทยาลัย ตามลำดับ ที่ได้รับคะแนนการประเมินในระดับมาก

2) การจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน (MOU) ด้านการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานและการบริหารงาน ร่วมกัน 3 หน่วยงาน

ระบบฐานข้อมูลการจัดทำโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ (e-Project) เป็นระบบที่เชื่อมโยงกับระบบ e-Budget ซึ่งเป็นระบบที่ช่วยควบคุมแผนยุทธศาสตร์และงบประมาณประจำโครงการได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ทั้งสองระบบจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่าง 3 หน่วยงาน ประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2557 ณ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทำให้ปัจจุบันนี้ (ธันวาคม 2557) มี 4 หน่วยงาน ที่นำระบบไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการโครงการให้ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของแต่ละหน่วยงาน

การนำไปใช้ประโยชน์

ประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับ ผลจากการนำระบบฐานข้อมูลจัดทำโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ (e-Project) ทำให้สำนักหอสมุดมีกระบวนการและระบบการบริหารจัดการที่ดี ดังนี้

1) มีการสร้างกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยนำกระบวนการ PDCA มาใช้ในการดำเนินงานมากขึ้น แผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินงาน

2) มีการบริหารจัดการและการตัดสินใจด้วยข้อมูลจากระบบฐานข้อมูล ที่ส่งผลให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว ทันท่วงทีตามความต้องการมากยิ่งขึ้น

3) การทำงานของทุกหน่วยงานในองค์กร มีการดำเนินงานแบบเป็นทีมมากยิ่งขึ้น เนื่องด้วยทุกหน่วยงานสามารถทำงานร่วมกันบนระบบฯ

4) มีการดำเนินงานที่เน้นความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น และลดข้อขัดแย้งภายในองค์กรได้มากขึ้น เนื่องจากเจ้าของข้อมูลหรือผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้บันทึกลงในระบบ ตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดกระบวนการ และระบบสามารถประมวลผลการดำเนินงานได้ทันทีที่การบันทึกสิ้นสุดลง

ประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่น หน่วยงานอื่นๆ สามารถนำ e-Project ไปใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานได้ เนื่องด้วยระบบดังกล่าวสร้างขึ้นตามหลักการจัดทำโครงการโดยทั่วไป

รายการอ้างอิง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. *แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)*. เชียงใหม่: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะมนุษยศาสตร์. (2556). *แผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการคณะมนุษยศาสตร์ ระยะที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)*. เชียงใหม่: งานนโยบายและแผน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะมนุษยศาสตร์. (2556). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2557 คณะมนุษยศาสตร์*. เชียงใหม่: งานนโยบายและแผน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สำนักหอสมุด. (2556). *แผนกลยุทธ์สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะ 5 ปี (2555-2559)*. เชียงใหม่: งานนโยบายและแผน สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.